

Desideria carnalia cogitationes nostras perturbant, XV, 454, 2: Turba autem increpat eos (cecos) ut laacent. Sed ea obtundenda sunt, *ibid.*  
 Desideria impiorum rebus terrenis non satisfiuntur, V, 400, 2: Justus comedit, et replet animam suam, venter autem impiorum insaturabilis. Desideria impiorum nunquam expleantur, *Psalm.* I, 65, 1: In circuitu impij ambulat. Desideris carnis non est acquiescendum, IX, 377, 2: Non credas inimico tuo in aeternum; sicut enim errantem arguit nequitia illius. Desiderium homo conformet voluntati divinae, VI, 21, 2: Nulla cogitatione in corde viri, voluntas autem Domini permanebit. (Vide CONCUSPISCENTIA).

DESIDIA. Desidia tres gradus, VI, 314, 2. Desidia damna, X, 431, 2. Desidia parit indigentiam, XIX, 129, 2. Desidia Christianorum imputanda dilatio resurrectionis, XXI, 451, (Vide OTIUM).

DESOLATIO. Desolari idem quod solum relinquere, ad solitudinem redigi, destrui, vastari, XII, 27, 1. Undenam ea vox derivatur, *ibid.*

Desolatio Judaeorum in quo fuerit sita, XII, 352, 1, 2.

Desolatio Judaeorum extrema fuit et gravissima, idque quinque de causis, XIII, 128, 2. Eaque erit perennis, 134, 2. Desolatio Judaeorum et templi ob occisum Christum adhuc durat, et durabit, XII, 776, 1; XIII, 629, 2. Desolatio Romani imperii et pontificatus praebit adventum Christi, XIX, 452, 1. Desolatio extrema, quibus phrasibus a prophetis exprimitur, XXI, 458, 2. Desolatio civitatum est Dei flagellum, *Job*, 347, 2. Desolationis tempus vacuum, 483, 2. Desolatio post consolationem sequitur, IX, 385, 1.

DESPERATIO. I. **DESPERATIO IN REBUS TEMPORALIBUS.**

Desperatio tentans saepe stimulus et causa victoriae est, XIII, 319, 1, 2. Desperatio saepe est causa spei, *ibid.*, XVI, 489, 2. Desperati milites acerrime pugnant, quod confirmatur exemplis, III, 441, 1. Cum desperatis pugnare periculosissimum est, IV, 432, 2.

Desperato humano auxilio, adest divinum, IV, 467, 2: Cum ignoremus quod agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te. Desperatis in rebus succurrere Deus solet, X, 555, 1: Eraris sustinentes te, Domine, et liberas eos de manu gentium. Non est igitur desperandum de Dei opo in rebus afflictis, XVI, 489, 2: Nunc scio quia quaecumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus.

II. **DESPERATIO IN REBUS SPIRITUALIBUS.**

Desperationis quae causa, IX, 407, 1, 2: Beatus vir qui non est stimulatus in tristitia delicti. Nascitur ex Dei contemptu et obdoratione, V, 562, 1: Injustus cum in profundum venerit peccatorum, contemnit.

Desperationis mala, XVII, 68, 2: Et suspensus crepuit mediis. Desperatio noxia est, IX,

407, 1, 2: Felix qui non habuit animum suum tristitiam, et non excidit a spe sua. Est noxia in adversis et in peccatorum recogitatione, VI, 225, 1, 2: Si desperaveris lassus in die angustiae, imminuetur fortitudo tua. Miseriarum omnium miserima est, X, 347, 1. Desperatio veniae et salutis est profundum peccatorum, V, 562, 1. Quomodo sit maximum peccatorum, 225, 2. Semper animam, saepe corpus strangulat, VI, 396, 4. Parit vitam infernalem, V, 562, 1. Desperati vident subinde demones, et locum ubi cum eis erunt in inferno paratum, 562, 2. Non desperet peccator de veniae impetratione, IX, 227, 1: Neque alligis duplicita peccata, nec enim in uno eris immunis.

DESPICERE, DESPECTIO. Despicere significat deorsum aspiceret, XVII, 327, 2. Despicere quid proprio sit, V, 467, 1: Sex sunt quae odit Dominus... oculos sublimes... Despicere plus et quam spernere, 49, 2: Desperis omne consilium meum, et increpationes meas neglexeris. Despectio omnigena monacho et Christiano optanda, XII, 145, 2; 146, 4: Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens.

DESPONSATIO. Desponsatio animae perfectissime fit per virginitalatem et vota religionis, XVII, 494, 1. Item per charitatem, 490, 1, 2: Respondi enim vos uni viro virginem castam habere Christo. DETRACTIO. I. Quid sit DETRACTIO. — Detractio clam fit, contumelia palam, XVI, 165, 1: Magister, haec dicens, etiam contumeliam nobis facit. Ejus varia sunt genera, XX, 276, 1, 2: Deponentes igitur omnem malitiam... et omnes detractiones. Fit quinque modis, 136, 2: Nolite detrahare invicem. Detractores quales, *Job*, 81, 2: Maledicant aut qui maledicunt diei; 407, 1: Stulti quoque despiciebant me, et cum ab eis recessissem, detrahebant mihi; 411, 2: Quare persequimini me sicut Deus, et carnis meis salutarumini. Detractorum descriptio, IX, 105, 2: Vix duplice corde. Detractio in quo monnae sit similis, V, 525, 1: Malus obedii lingue iniquae, et fallax obtinere labiis mendacibus. Detractio propria vocatur nigredo, XIII, 640, 2: Numquid non ut filii Aethiopyum vas estis mihi, filii Israel? Detractor negotiorum assimilatur, V, 322, 1. Aquilone denotatur, VI, 346, 1, 2.

II. QUAM SIT OBROSA ET GRAVE PECCATUM DETRACTIO. — In sua origine, *Ejus oratio quae sit? Amor proprius*, X, 61, 2: Sepi aures luas spinis et linguam nequam noli audire. Detractio est filia murmurationis, VII, 288, 2. Detractor est perversus lingua, V, 546, 1: Qui perversi cordis est, non inueniet bonum. Cur vocetur detractio coinquinata, 554, 1: El liberasti me... de altitudine ventris inferi, et a lingua coinquinata, et a verbo mendacii. Detractio propria stultorum est, IX, 575, 2: Susurro coinquinabil animam suam, et in omnibus odietur; et qui cum eo manserit, odianus erit: tacitus et sensus honorabitur. Detractor vero est

stultiloquium et vanitas, VI, 431, 2: Vanitatem et verba mendacii longe fac a me. Ea gaudentes pascent ventos, V, 278, 2: Qui nititur mendacis passis ventos.

In se ipsa. Detractio quam sit grave peccatum, V, 403, 2: In ore stulti virga superbia, VI, 287, 2. Quam grave sit malum, IX, 184, 2: Super furem enim est confusio et paventia, et denotatio pessima super bilinguem; 533, 2: Audisti verbum adversus proximum tuum, commoriatur in te, fidens quoniam non te dirumpet; XX, 186, 2. Ea cur Deo abominabilis, *ibid.* Ejus malitia, 147, 2. Detractio est constupratio justitiae, IX, 546, 2: Concupiscentia spadonis devirginabil juvenulam: sic qui facit per vim judicium iniquum. Detractor quomodo judicare legem dicatur, XX, 187, 1, 2: Qui detrahit fratri, aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi, et judicat legem. Item Deum, *ibid.*

In mediis quibus utitur. Detractor cur vocetur adulterator, VI, 238, 2: Cum detractoribus ne commiscearis. Res aliter narrat ac gestas sunt, 61, 1. Detractores similes sunt proditoribus, IX, 533, 2. Sunt proditores, XII, 82, 2: Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et non veritatis. Alios et seipsos laudantes, habent duplex cor et duplicem linguam, IX, 105, 2: Vix duplice corde et labiis scelestis. Detractoris lingua triplex est, X, 55, 2: Lingua tertia multos commovet. Semper inter narrandum crescit, IX, 531, 2: Ne iteres verbum nequam et durum.

Detractor est serpens, VII, 345, 1: Si mordet serpens in silentio, nihil eo minus habet qui oculo detrahit. Ceno porcorum detractores comparantur, V, 377, 2: Verbum mendax justus desolabitur, impius autem confundit et confundetur.

III. QUAM NOXIA SIT DETRACTIO.

Detractionis mala, X, 54, 2: Susurro et bilinguis maledictus: multos enim turbabit pacem habentes; 56, 1: Lingua tertia mulieres stratas eiecit, et privavit illas laboribus suis, XII, 83, 1, 2. Detractio quam sit detestabilis, et quot secum affert incommoda, II, 253, 2 et seq. Detractor sua lingua tres uno occidit ictu, et in ea triplex velut committitur homicidium, V, 583, 2: Mors et vita in manu lingue; XII, 83, 1; XX, 576, 2: Omnis qui odit fratrem suum homicida est; *Job*, 144, 1; 275, 4. Detractor suscitatur jurgia, VI, 451, 1, Ejus derisorem, et exibat cum eo jurgium. Quantum ex detractione malum sequatur, praesertim in religionibus et congregationibus, in quibus non raro peccator, non tantum venialiter, sed et mortaliter in hac materia, eoque periculosus quod detrahentes filipsus non advertant, vel praetextu zeli excusent, XII, 83, 1, 2.

Specialiter noxia est ei cui detrahitur. Detractor est velut latro, XII, 652, 1: Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem. Detractio est velut sagittatio, IX, 534, 2: Sagitta infixa fessori carnis, sic verbum in corde stulti; XII, 83, 1:

Sagitta vulnerans lingua eorum, dolium locuta est. Detrahentium lingue instar sagittae, longe ferunt, *Psalm.* I, 369, 1, 2: Filii hominum, dentes eorum armae et sagittae. Verba detractorum sunt quasi verbera et vulnera, V, 566, 2: Verborum bilinguis quasi simplicitas; et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Detractorum lingue dentes vocantur, XV, 400, 1. Habent dentes leoninos et serpentinus, XXI, 201, 2 et seq. Detractorum virulentia viperata denotatur, XV, 99, 2: Progenies viperarum, quis vobis monstravit fugere a ventura ira? Detractor canum naturam imitatur, lacerando famam proximi, XIII, 549, 1. Edit carnes proximi sui, VI, 497, 2: Noli esse... in convensationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt. Detractor cur vocetur locusta, XIII, 485, 2: Dentes ejus ut dentes leonis, et molares ejus ut calvis leonis.

Deinde ei qui detrahit. Detractor sibi et aliis nocet, VII, 347, 1: Labia insipientis praecipitabunt eum. Detractor se in futurum obligat, V, 388, 2: Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat. Detractor affert sibi mortem, vitam patienti calumniam patienti, 584, 1. Detractor apud omnes male audit, VI, 223, 2: Abominatio hominum detractor. Detractores omnibus exosi sunt, IX, 575, 2: Susurro coinquinabit animam suam, et in omnibus odietur. Detractor saepe praesentem mortem panis, semper aeterna, X, 65, 2: Attende ne forte laboris in lingua, et cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi, et sit casus tuus insuperabilis in mortem.

Detractorem audienti gravis etiam imminet ruina, VI, 239, 2: Repente consurgat perditio eorum; et ruinam utriusque quis novit?

IV. DETRACTIO CAVENDA ET IMPEDENDA.

Quam sibi fugienda, XX, 488, 1, 2. Praeter rationes supra positas, cavenda tribus de causis, VIII, 288, 2. Eam qui cavet, cum Deo et hominibus pacem habebit, V, 389, 1.

Non est audienda. Detractioni non sunt prebenda aures, V, 124, 2: Remove a te os pravum, et detrahentia labia sint proci a te.

Impedienda, et quomodo. Detractionis impediendae sex remedia, X, 61, 1, 2. Quomodo retundendus detractor, VI, 239, 2. Impeditur vultu severo, 286, 1, 2: Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies tristes faciem detraherentem. Si auditor sit superior, sufficit ei faciem tristem ostendere; si aequalis vel inferior, verbis est arguendus, 287, 1, 2.

Semel ex uno audita detractio non est referenda alius, IX, 534, 2: Ne iteres verbum nequam et durum, et non minoraberis.

DEUCALION. Deucalionis diluvium quomodo contigerit, I, 457, 1. Deucalione et Pyrrha jacentibus post tergum lapides, homines reparatos esse dicitur poeta, XV, 102, 2.

DEUS. N. B. Quae de Deo in hisce commentariis ex Scriptura dicantur et evoluntur, charitatis et utilitatis causa, in sex capita distribuimus.



## CAPUT PRIMUM.

## DEI DEFINITIO ET EXISTENTIA.

I. **DEUS QUID SIT DEFINITUR**, XVI, 362, 2 et seqq. Variæ de Deo ex philosophis definitiones, *ibid.*: Spiritus est Deus; et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare, XX, 36, 2; 37, 1; 597, 1: Deus charitas est.

II. **DEI EXISTENTIA**. — Deum esse non est per se notum, sed opus est discursu, XVIII, 50, 2: *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur*. Naturæ luminis cognoscitur esse, Job, 283, 1: *Nimirum interrogata jumenta et doccebunt te: et volatilia caeli, et indicabunt tibi. Loquere terræ, et respondebit tibi, et narrabunt pisces maris*. Deus ex creaturis investigatur, IX, 429, 1: *Beatus vir... qui excogitavit illius in corde suo, et in absconditis suis intelligens, vadens post illam quasi investigator, et in visis illius consistens*. Ejus magnificentia colligitur ex terræ et cæli fabrica, XIII, 638, 2. Deus ordinis auctor est et amator, Job, 724, 2: *Numquid nosti ordinem cæli, et ponas rationem ejus in terra? Sapientiæ suæ leges toti mundo prædicat*, V, 202, 2.

## CAPUT SECUNDUM.

## DEI ESSENTIA.

Essentia Dei metaphysica constituenda videtur in eo quod sit ens a se ac independens, seu in existentia a se, que *assuetas* dicitur. Solus est ipsum esse per essentiam, VII, 14, 2. Ipse solus essentialiter habet naturam divinam, XX, 414, 1. Esse est ei proprium novem de causis, I, 459, 1: *Ego sum qui sum*. Est per essentiam constans fons omnis essentie, IV, 336, 2: Est essentialis, verum æternum ens, XVI, 303, 4. Habet vitam a sua essentia, est fons omnis vite, et vitæ dominus, 380, 2: *Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic, etc.* Substantia Dei qualis, VIII, 598, 1, 2: *Substantia enim tuæ dulcedinem tuam quam in filiis habes, ostendebat*. Deus in nullo est prædicamento, XIII, 606, 1. Attributa omnia in eo habent veram esse, *ibid.* Est ens entium, essentia essentiarum omnium, actus actuum potentias rerum omnium, V, 447, 1: *Consummatio autem sermonum, ipse est in omnibus*. Est basis, fundus, quantitas, et substantia rerum omnium, *ibid.*, 2. Est ipsum esse, tum suum formale, tum causale rerum omnium, XIII, 583, 1: *Dominus* (hebraice *Jehoveh*) *nomen est ejus*. Esse, va ejus per se præstat sola quod in creaturis præstant bonitas, sapientia, aliæque plurimæ virtutes, sed modo eminentissimo et illimitato, 493, 1.

## CAPUT TERTIUM.

## ATTRIBUTA DEI.

## ARTICULUS PRIMUS.

## ATTRIBUTA DEI IN COMMUNI.

Attributa Dei sunt unum et idem cum ejus essentia et simplicitate natura, IX, 49, 2; 110, 1:

*Secundum enim magnitudinem ipsius, sic et misericordia illius cum ipso est*, XV, 26, 1.

Perfectiones omnes in eo insunt augustissimæ et perfectissimæ, XIV, 236, 1. Est *perfectissimus* a quo omnia dependunt, XVIII, 50, 1. Est superperfectus, XX, 32, 2. Cur dicitur ter maximus, ter solus, ter sanctus, XIII, 338, 1. Ejus natura et proprietates describuntur, XVII, 325, 1 et seqq. Dei pilebra descriptio, VIII, 273, 4. Ejus plena descriptio, XII, 328, 2. Ejus elogia et descriptio, IX, 9, 1; 608, 2; X, 204, 2; 219, 2; 238, 1; 418, 1; 420, 1. Ejus descriptio compendio tradita, XIV, 237, 1. Ejus attributa septem, II, 515, 1.

## ARTICULUS SECUNDUS.

## ATTRIBUTA DEI QUÆ MAGIS AD DEI SUBSTANTIAM HÆRENT REPERIUNTUR.

## I. DEI UNITAS.

1<sup>o</sup> *De Dei essentia est ut sit unus*, XII, 559, 2 et seqq. Est unus et idem, non duo, XVIII, 546, 1: *Deus autem unus est*. Eum esse unum docetur sex rationibus, II, 422, 1, 2 et seqq.: *Audi, Israel: Dominus Deus noster, Dominus unus est*. Hanc unitatem etiam gentiles cognoverunt, I, 460, 1. Deus est quasi unitas in numero, VIII, 547, 2: *A magnitudine enim spiritus, et creaturæ, cognoscibiliter poterit creator horum videri*. Ex mundi officio cognosci potest eum esse unum in essentia, XVI, 304, 2: *Mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit*. Deus Pater quomodo subdine, in Evangelio dicitur unus et solus, XV, 24, 2. Deus unus est actu, tres virtute, id est unus essentia, tres in personis, IX, 488, 2 (Vide TRINITAS).

2<sup>o</sup> *Errores circa Dei unitatem, ubi de polytheismo et idololatria*. Dei gentium plurimi et multiplici, XI, 669, 1: *In multitudine viæ tuæ laborasti, non divisti: Quiescam*. Dii gentium in Scriptura aliquando ciantur, VI, 305, 1. Dii gentium fuere homines quos ars vel beneficium datum deos fecit, XII, 461, 1, 2. Dii haberi et ut tales coli volebant varii reges et principes, 703, 2. Dii monium unde, III, 663, 1. Deus præsidet urbium esse rati gentiles, multa iis ubique delubra extraxere, XI, 427, 2. Deos tutelares urbis, gentiles eam obsidentes carmine aliquo evocabant ut ad se transirent, XIV, 66, 1. Dii erant mera vanitas et inanitas; colebantur sub figura utriusque sexus, III, 290, 2. Dii gentium talia a ministris exhibebant qualia domitrici a famulis, XVII, 327, 2: *Deus qui fecit mundum, non in manufactis templis habitabat, nec manibus humanis colitur*. De Deo variis philosophorum errores, I, 478, 1. Eum quales fingunt ethnici, heretici, carnales, IX, 291, 1: *In sensu sit tibi cogitatus Dei*. Eum ethnici vel ignem concipiebant, XIV, 560, 1: *Ipse enim quasi ignis confans*. Deorum filios se esse multi gentiles actabant, XX, 563, 2 et seqq. Veteres homines bonæ de Republica meritis in deos relebant, I, 604, 2. Deos omnibus cupidinibus suis præcibant, XX,

368, 1: *Sufficit præteritum tempus ad voluntatem gentium consummandam his, qui ambulaverunt in... illicitis idolorum cultibus*. Diis suis ascribentur gentiles scelera sua, IX, 447, 1. Deus cuique id est a quo vitam et vitæ necessaria expectat, XVIII, 652, 1, 2: *Hoc scilicet intelligentes quod omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi et Dei*. Dii gentium vani deluculi, *Psal.* II, 431, 1, 2: *Omnes dii gentium dæmonia, Dominus autem celos fecit*. Dii non sunt ab idoloplasticis, sed a cultoribus eos invocantibus, XIII, 512, 1. Dii quilibet vocabantur ab Hebraeis in plurali Baalim, 428, 1, 2: *Baalim immolabant, et simulacris sacrificabant*. Quam hi impotentes essent, 330, 2 et seqq. Cur toties Deus in idola invenitur, XI, 565, 1: *Cui assimilatis me? Per Prophetas contra esse Israelæ ab idololatria revocare, XIII, 219, 1. Dies Baalim quomodo visitare dicitur, I, 340, 2: Et visitabo super eam dies Baalim*. De veri et Deorum falsorum antithesis, *Psal.* II, 274, 4 (Vide IDOLOLATRIA).

## II. DEI SIMPLICITAS.

Deus est purissimus spiritus, non corporeus, XVI, 362, 1, 2: *Spiritus est Deus, et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare*. Eum qualem spiritum fingent stocici, XVII, 320, 2 et seqq. El quomodo Scriptura tribuat membra, I, 629, 1: *Et viderunt Deum Israel, et sub pedibus ejus quasi opus lapidis sapphirini*. Deus non vere et proprie, sed metaphorice habet oculos, aures, etc. quomodo dicitur habere lentos pedes, longas aures, fortes manus et latas nares, XIX, 307, 1, 2. Ejus manus quid sit, VII, 305, 1: *Sunt justi alique sapientes, et opera eorum in manu Dei*.

## III. DEI INDEPENDENTIA.

Deus nullius auxilio eget, 518, 2: *Cujus adiutor es? numquid imbecillis? et sustentas brachium ejus qui non est fortis? Non opus habet nostro consilio, Job, 653, 1. Est summe sibi sufficiens, I, 477, 1: *Ego Dominus* (hebraice *beel saddari*, in *Deo Iherali*): XVIII, 577, 1.*

## IV. DEI INFINITAS.

In attributis omnibus et singulis est posuere infinitus, XIV, 236, 2. In infinitum transcendit non tantum res creatas earumque perfectiones et dotes, sed et res omnes possibiles et imaginarias, que sunt infinite, æque in infinitum, *ibid.*

## V. DEI IMMENSITAS, INCOMMENSURABILITAS ET INCOMPREHENSIBILITAS.

1<sup>o</sup> *Deus immensus est*, VIII, 522, 2. Ejus immensitas, XVIII, 617, 1: *Ut possitis comprehendere... quæ sit latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum*. Est omnibus excelsior, profundior, latior, longior, 616, 2. Ejus immensitas describitur, XVII, 331, 1: *In ipso enim vivimus, movemur et sumus*. Est locus locorum, *ibid.* Ipse non totus permeat, *ibid.* Omnia universi loca permeat et occupat, X, 447, 1. Ejus essentia est in singulis locis

et spatii tota, et ejus vis sapientie versatur circa res singulas, IX, 54, 2; 55, 1. Locus possessio est ejus quam sit vastus, XII, 443, 1. *Magnus est et non habet finem*. Deus in spatio vacui, III, 598, 1: *Si enim celi colorum te capere non possunt, quanto magis domus hæc quam a discipulis*. Est in cælo, supra cælum, infra cælum, et ultra in immensum, XI, 497, 2. Ejus sedes quomodo sit cælum, terra scabellum, 758, 1, 2: *Cælum sedes mea, terra autem scabellum*. Ipse loco et templis non continetur, XVII, 337, 1. Replet omnia, Job, 267, 1: *Excelsior cælo est, et quid facies? profundior inferno, et unde cognosces? Longior terra mensura ejus, et latior mari*. Ejus immensitatem quam nemo evadere potest, quomodo Job exprimat, Job, 267, 1, XIII, 637, 1: *Si descenderit usque ad infernum, inde manus meæ adducet eos*. Quomodo omnia suo nomine, substantia et operatione compleat, XVII, 335, 2. Quomodo super omnes, per omnia et in omnibus, XVIII, 625, 4. Ubi esset Deus, cum nihil vel nullus locus esset in terra natura, XX, 520, 4. *Annuntiamus vobis vitam æternam quam erit apud Patrem, et apparuit nobis*. Omnia agit intra se, XIX, 76, 1: *Omnia per ipsum et in ipso creata sunt*. Ipse est sphaera et circulus, XVIII, 617, 1 (Vide infra OMNIPOTENTIA).

2<sup>o</sup> *Deus incomprehensibilis est*, Job, 266, 1: *Foris tantum vestigia Dei comprehendentes, et usque ad perfectum amplexum reperies? 688, 2: 689, 1: Quis potest scrutari vias ejus? Est invisibilis et per gloriam incomprehensibilis, IV, 290, 1: XI, 174, 1. Ejus incomprehensibilitas, XVII, 326, 1, 2. Est absconditus et inaccessus in se, XI, 557, 4, 2: *Verè tu es Deus absconditus*. Invisibilis est, Job, 226, 2: *Si venerit ad me, non videbo eum: si aberit, non intelligam; 488, 1: Si ad orientem iero, non apparebit; si ad occidentem, non intelligam eum; si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum; si me certam ad dexteram, non videbo illum*. Quomodo sit invisibilis, *Psal.* II, 455, 2: *Nubes et caligo in circuitu ejus*. Est lux sibi, nobis caligo, I, 604, 1: *Moyse autem accessit ad caliginem, in quo erat Deus*; XX, 646, 1: *Qui malefacit, non videt Deum*. Ejus obscuritas et caligo, XIV, 99, 1. Cur habitare dicitur in caligine et nube, IX, 63, 2. Ad Deum caligat omnis creatura, III, 560, 1; 575, 2; 597, 1: *Non poterant sacerdotes stare et ministrare propter nebulam*. Occultus est et ineffabilis, Job, 704, 1: *Digne eum invenire non possumus, magnus fortitudine, et judicio, et justitia, et enarrari non potest*. Non potest ulla imagine exprimi, XX, 595, 1: *Deum nemo vidit unquam*. Eum nemo vivens vidit, nec audit, XVI, 313, 1: *Deum nemo vidit unquam; unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit; 385, 1: Neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis*, XX, 594, 2. Quomodo Deum videre nemo possit, XIX, 265, 1: *Quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest*. Clare hoc mundo a nobis cognosci nequit, XVII, 329, 2:*